

سالروز ارتحال علامه محمد تقی جعفری؛ فیلسوفی توانا، فقیهی عمیق، اندیشمند و پژوهشگری جامع

استاد علامه محمد تقی جعفری قدس سره به سال 1304 خورشیدی در شهر تبریز متولد شد و پس از تحصیلات عالی علوم اسلامی در شهر تبریز، تهران، قم و نجف

روزنامه جمهوری اسلامی در بزرگداشت ارتحال علامه محمد تقی جعفری؛ فیلسوفی توانا، فقیهی عمیق، اندیشمند و پژوهشگری جامع آورده است:

استاد علامه محمد تقی جعفری قدس سره به سال 1304 خورشیدی در شهر تبریز متولد شد و پس از تحصیلات عالی علوم اسلامی در شهر تبریز، تهران، قم و نجف اشرف در محضر آیات عظام، میرزا فتاح شهیدی، شیخ محمدرضا تنکابنی، شیخ کاظم شیرازی، سید عبدالهادی شیرازی، سید ابوالقاسم خویی و سید محسن حکیم کسب فیض نمود. تا حال حاضر بیش از هشتاد اثر از آثار استاد به طبع رسیده است و چاپ بعضی از آنان همچون شرح مثنوی در 15 جلد مکرر را تجدید گردیده است. ضمناً تحت نظارت ایشان و طی 12 سال کاملترین کشف الابیات مثنوی مولوی در 4 جلد رحلی تحت عنوان "از دریا به دریا" منتشر شده است.

از آثار برجسته ایشان شرح و تفسیر بر نهج البلاغه می‌باشد که 27 جلد آن به زبان فارسی چاپ و منتشر شده است. دیگر اثر نفیس استاد جعفری، در زمینه بررسی و مقایسه افکار مولانا با فلسفه‌ها و جهان بینی‌های شرق و غرب می‌باشد که تحت عنوان مولوی و جهان بینی‌ها چاپ شده است.

در زمینه حقوق بشر و مقایسه آن با حقوق بشر در اسلام، کتاب مفصل و مشروحی به قلم ایشان منتشر شده که نظریات جدید آن در کنفرانس اسلامی طرح و مورد استفاده قرار گرفته است. کتاب مزبور به زبان انگلیسی نیز ترجمه و چاپ شده است و به زبان ژاپنی توسط یکی از اساتید دانشگاه ناکویا در دست ترجمه است.

بیش از 60 کتاب و مقاله دیگر استاد علامه جعفری هنوز منتشر نشده و در آینده به طبع خواهند رسید. که به این ترتیب مجموعه آثار منتشر نشده ایشان متجاوز از 150 عنوان می‌گردد. کتاب‌های ایشان در زمینه‌های: فقه، علوم سیاسی، روان شناسی، علوم تربیتی، معارف اسلامی، نظریه زیبایی و هنر در اسلام مباحث فلسفی و کلامی، مشحون از آرا و نظریات ابتکاری و بدیع است.

تاکنون ده‌ها نویسنده، استاد و محقق و متفکر از سراسر جهان با ایشان مذاکرات علمی داشته‌اند که بیش از 50 فقره از این مذاکرات در 2 جلد کتاب تحت عنوان "تکاپوی اندیشه‌ها" منتشر شده است.

لازم به ذکر است که مکاتبات علمی علامه جعفری با برتراند راسل فیلسوف شهیر انگلیسی که طی آنها، استاد جعفری به برخی از نظریات راسل انتقاد وارد ساخته، در بعضی از کتاب‌های ایشان مثل: نقد و بررسی افکار راسل، توضیح و بررسی مصاحبه راسل مکرر به چاپ رسیده است. همچنین کتابی تحت عنوان "بررسی و نقد سرگذشت اندیشه‌ها" حاوی تحلیل و نقد نظریات آلفرد نورث وایتهد پدر منطق ریاضی که یکی از بزرگترین فلاسفه اروپا می‌باشد، چاپ و منتشر شده است.

ضمناً کتاب‌هایی به قلم ایشان در نقد و تحلیل فلسفه پوزیتیویستی و نئوپوزیتیویستی معاصر غرب چاپ و منتشر شده است. که از آن جمله می‌توان به شرح و نقد نظریات کانت، هگل، دکارت و دیوید هیوم اشاره نمود.

استاد فقید علامه محمد تقی جعفری (ره) بر اثر بیماری در تاریخ 1377/8/25 به رحمت ایزدی پیوست. روحش شاد و یادش گرامی باد

فهرست آثار علامه محمدتقی جعفری (قدس سره)

در فقه:

1- رسائل فقهی که شامل مطالب زیر است:

- طهارت اهل کتاب

- ذبایح اهل کتاب

- عدم انحصار زکات در موارد نه گانه

- قاعده لاضرر و لاضرار

- حلیت و حرمت گوشت انواع حیوانات

- حقوق حیوانات در فقه اسلامی

- کیفر سرقت در اسلام

- مقایسه حقوق بشر در اسلام و غرب

- بحثی درباره امر به معروف و نهی از منکر

- حرمت سقط جنین

- مسئولیت مدنی ناشی از جرم کودکان بزهکار در فقه و حقوق اسلامی

2- حقوق جهانی بشر از دیدگاه اسلام و غرب (فارسی و انگلیسی)

3- الرضاع

در فلسفه:

1- جبر و اختیار

2- مجموعه مقالات که شامل موضوعات زیر است:

- برهان کمالی دکارت بر وجود خداوند

- برهان کمالی (وجویی) در اثبات خدا

- هدف زندگی

- مقدمه‌ای بر مفهوم فلسفه مالکیت

- حرکت و تحول

- حرکت و تحول از دیدگاه قرآن

- طبیعت و ماورای طبیعت

- علم در خدمت انسان

- رابطه علم و حقیقت

- علم و عرفان از دیدگاه ابن سینا

- علم از دیدگاه اسلام

- امید و انتظار

3- ارتباط انسان و جهان

4- ایده آل زندگی و زندگی ایده آل

5- نقد نظریات دیوید هیوم در چهار موضوع فلسفی

- مفاهیم و اندیشه‌های مجرد

- خویشتن

- علیت

- استی و بایستی

7- بررسی و نقد برگزیده افکار راسل

8- زیبایی و هنر از دیدگاه اسلام

9- حکمت اصول سیاسی اسلام (فلسفه سیاسی اسلام) این کتاب ترجمه و تفسیر فرمان مبارک حضرت امیر المؤمنین (ع) به مالک اشتر است.

10- بررسی و نقد کتاب (سرگذشت اندیشه‌ها) که مهمترین کتاب آلفرد نورث وایتهد در فلسفه مغرب زمین است.

11- پیام خرد، این کتاب حاوی تعدادی از سخنرانی‌های بین‌المللی می‌باشد که به عنوان نمونه می‌توان به سخنان ایشان تحت عنوان (تقسیم بندی فلسفه‌ها) در یونان در دانشگاه آتن اشاره نمود.

پس از این سخنرانی و بیان این تقسیم بندی جدید در فلسفه، آقای پروفیسور "موچوبولوس" استاد بزرگ فلسفه در دانشگاه آتن درباره استاد علامه جعفری این مطالب را بیان کرد: همان گونه که در معرفی استاد گفتم: ایشان بسیار عمیق به مسائل می‌نگرند. امروز شما آقایان و خانم‌ها با سخنرانی علامه جعفری می‌توانید این موضوع را تأیید کنید که استاد علامه جعفری تقسیم بندی جدیدی را که برای علم و فلسفه و انواع آن مطرح کرده‌اند بسیار جالب است و با توجه به افکار ایشان می‌توان خطوط اصلی فلسفه و وظایف آینده فیلسوف را تعیین کرد.

12- فلسفه دین

13- تحقیقی در فلسفه علم

14- فلسفه و هدف زندگی

15- فلسفه و نقد سکولاریزم

16- مقدمه‌ای بر فلسفه

17- مولوی و جهان بینی‌ها

18- تعاون الدین و العلم

19- الامر بین الامرین

20- نهایت الادراک الواقعي بین الفلسفه القديمه و الحديثه

21- آفرینش و انسان

22- موسیقی از دیدگاه فلسفی و روانی

در عرفان:

1- عرفان اسلامی

الف - در موضوع عرفان

- 1- عرفان اسلامي
 - 2- آیا شریعت طریقت و حقیقت با یکدیگر متفاوتند؟
 - 3- نیایش امام حسین(ع) در صحرائی عرفان (به زبان فارسی و عربی)
 - 4- تفسیر و نقد و تحلیل مثنوی (15 جلد)
 - 5- حضرت علی(ع) و عرفان
 - 6- علل و عوامل جذابیت سخنان مولوی
 - ب - در علم النفس:
 - 1- آیا جنگ در طبیعت انسان است؟
 - 2- وجدان
 - ج - در معارف اسلامي:
 - 1- ترجمه و تفسیر نهج البلاغه (27 جلد)
 - 2- ترجمه کامل نهج البلاغه (1 جلد)
 - 3- انسان در دیدگاه قرآن
 - 4- مبدا اعلا
 - 5- امام حسین(ع) شهید فرهنگ پیشرو انسانیت
 - 6- شناخت انسان در تصعید حیات تکاملي
 - 7- علم از دیدگاه علی
 - 8- علم و دین در حیات معقول
 - 9- اخلاق و مذهب
 - 10- شناخت از دیدگاه علمی و قرآن
 - د - در ادبیات و تحقیقات در مبانی آنها:
 - 1- سه شاعر (حافظ، سعدی، نظامی)
 - 2- حکمیت و اخلاق و عرفان در شعر نظامی گنجوی (به زبان فارسی و روسی)
 - 3- تحلیل شخصیت خیام (بررسی آرا فلسفی، ادبی، علمی و دینی)
 - 4- از دریا به دریا (کشف الابیات مثنوی مولوی در 4 جلد)
 - ه - در مباحث علمی:
 - 1- عمل تجوید ذهن
 - 2- بحثی در قانون تعادل در روش تجزیه‌ای و ترکیبی
 - 3- دانش‌ها و ارزش‌ها در مجرای قوانین علمی
 - ز - در مدیریت:
 - 1- انگیزش مدیریت در اسلام و نقد انگیزش‌های معاصر در فرهنگ:
 - 1- فرهنگ پیرو - فرهنگ پیشرو
 - 2- طرحی برای انقلاب فرهنگی
- * کتاب‌های علامه جعفری در زمینه‌های فقه، علوم سیاسی، روانشناسی، علوم تربیتی، معارف اسلامی، زیبایی و هنر در اسلام، مباحث فلسفی و کلامی، مشحون از آراء و نظرات ابتکاری و بدیع است